

Malmö grafiska anstalt. Stiftsadjunkt, ex. org. Pehr Edwall, förser dem med en inledning.

Sällskapet inbjuder härmed till abonemang å sångböckerna och vänder sig därvid särskilt till präster och organister inom de båda stift i vilkas kyrkoarkiv sångböckerna fordom utgjort en självskriven tillhörighet.

Uppsalaboken, som omfattar 196 si-

dor, kommer att i nytrycket kosta 17:50 för häftat exemplar. Växjöboken, som omfattar 116 sidor, 15:— kr. Sångböckerna komma icke att tillhandahållas i bokhandeln.

Abonemang, som är bindande, göres till kyrkoherde K. Peters, Söndrum, Halmstad senast den 1 april 1943.

Laurentius Petri Sällskapets styrelse.

Meddelanden.

Kyrkodagar inom Linköpings stift ha under det sista halvåret anordnats på ett flertal platser. De ha hållits i mindre skala och med ett par undantag när blott varat en söndag. Mässan har givetvis varit kyrkodagarnas centrum och i övrigt har Tidegården givit dem liturgisk ordning och fasthet.

S:t Mattei dag firades högtidligt i Ljungs kyrka med församlingens kyrkoherde Ivan Sjögren såsom skrifte-talare i högmässan och kontraktsprosten Sixten Dahlquist, Vreta Kloster, såsom predikant. Celebrant var kyrkoherde Arthur Adell, Söderköping, vilken vid ett samkväm senare i klockaregården höll ett gediget föredrag om böne- och andaktslivet i anslutning till Nådens ordning. Kantor Knut Adell övade med deltagarna Kyrkmässans vesper, vilken sedan med stor andakt sjöngs i kyrkan. Läst completorium avslutade en rik kyrkodag.

Alla Helgons dag firades i Söderköping. På morgonen lästes i S:t Laurentiuskyrkans kor högtidsdagens sköna matutin. Högmässan föregicks av dop inför menigheten, som sjöng »I himmelen, i himmelen» under det församlingens kyrkoherde i alba och

stola skred kyrkgången fram med hela dopföljet i procession till dopfunten. I högmässan förrättades skrifte-talet av kyrkoherde Adell och kontraktsprosten emeritus J. M. Danielsson, Linköping, predikade om Salighetens väg. Ett intressant och givande samtal med ämnet: Allhelgonadagens budskap i psalmer och texter hölls i församlingshemmet under ledning av komminister Bo Sture Wiking, Skönberga. Allhelgonadagens vesper sjöngs och pastor Ingmar Jacobsson, Linköping, predikade över aftonsångstexten. Efter samvaro i prästgården lästes completorium i kyrkan.

I Skeppsås lilla vackra medeltidskyrka samlades ett ganska stort antal ungdom på 24 söndagen efter Heliga Trefaldighets dag kring Ord och Sakrament. Veni Sancti Spiritus. Laudamus och Dies irae övades vid samkvämet i prästgården, som dagens predikant komminister Hilding Sjöstrand vänligen upplätit åt oss. Medan höststormarna brusade i trädkronorna därute över de dödas viloläger, talades stränga ord, uppfordrande och ljuvliga ord om helgelskampen av komminister Sven Frantzén, Frinnaryd. Vesper lästes i ko-ret.

Domssöndagshelgen firades med Torpa församling på inbjudan av komminister Bo Giertz. Deltagarna, som huvudsakligen voro medlemmar ur Ljungs kyrkokör, sjöngo vid lördagens vesper, där kyrkoadjunkten Carl Blomquist, Norrköping, predikade, hymner samt Kyrkmässans vesper. Framför brasan i prästgården samtalades om Tidegården och om den nya Mässboken, varur valda delar övades. Kring kyrkans altarrund bads det mäktiga och allvarliga kompletoret »Vid kyrkoårets slut». På Domssöndagsmorgonen lästes matutin. Skrifttalet i högmässan hölls av pastor loci, som även predikade om Himmelrikets not, vilken samlar alla i sina gyllene maskor: Ordet, Avlösningen och de heliga Sakramenten, och som på den yttersta dagen drager alla upp på Evighetens kust, där det stora särskiljandet sker mellan onda och goda. Sext lästes och hemfärden anträdde, varunder vesper bads vid uppehåll i resan.

Den sista kyrkodagen, min redogörelse avser, är Nyårsdagen i Stjärnorpp, varest högmässa firades i slottskapellet, som är denna församlings sockenkyrka. Komminister Torsten Bordin utgick i sitt skriftetal från Davids 121 psalm och prosten em. J. M. Danielsson predikade med ämnet: Ännu varar Guds barmhärtighet. Sext lästes kring altarrunden och därefter gingo vi genom den vintervita skogen till ålderdomshemmet, där andaktsstund ordnades för de gamla. Completorium lästes framför hemmets julkrubba.

I några av församlingarna ha meromnämnda högmässor, tack vare de gästades tillslutning, kunnat firas med den eucharistiska glädje, som hör den heliga Nattvardens väsen till, varför detta sätt att i nattvardslösa eller nattvardströga församlingar försöka få

till stånd ett bättre sakernas tillstånd är värt att rekommendera.

Linköping i Epifania 1943.

Märta Pålson.

Kyrkosångens vänners centralkommitté var samlad till årsmöte i Stockholm den 7 januari 1943. Nu liksom alltid, sedan biskop Auléns tillträde på ordförandeposten, präglades årsmötet av livliga debatter, rika uppslag och tankar. Huvudfrågan rörde sig omkring kyrkans krav på kyrkomusikernas utbildning, över vilket ämne komminister Ingvar Sahlén höll ett mycket uppmärksammat, tankeväckande och uppslagsrikt inledningsanförande. Det samlade sig kring fem huvudlinjer:

1. Kyrkan bör av kyrkomusikern kräva ej blott teoretisk kunskap utan även personlig inlevelse i kyrkans och gudstjänstens liv.

2. Kyrkomusikerns huvuduppgift är att leda församlingssången, varför grundlig kännedom om den lutherska koralen bör vara grundstenen i utbildningen.

3. Emedan även konstsången hör gudstjänsten till, bör kyrkomusikern vara hemmastadd i kör och orkesterledning men också i de skilda tids-epokenas kyrkomusikaliska kännetecken och karaktäristika. Han bör äga den rätta stilkänslan samt en omfattande kyrkomusikalisk litteraturkännedom.

4. Han bör äga en nödig orgelspelets teknik.

5. Han bör äga ett visst kunskapsmått i Nya Testamentet samt i kyrkans historia, teologi och troslära.

Man kunde ha tänkt sig att ett så djärvt och starkt program skulle väcka de närvarandes betänkligheter. En och annan anmälde också dylika. Men inledaren framhöll i det följande samtalet dels att hans ord icke voro rikta-

de som kritik mot musikhögskolans nuvarande kyrkomusikerutbildning, dels att han närmast såge sitt program som en kyrkosyn på detta område. Man fann det också helt naturligt som en reaktion mot den tidigare kyrkomusikerutbildningen i vårt land. En och annan reagerade mot tanken att inledaren skulle undervärdera den orgeltekniska utbildningen, medan andra framhöllo att denna dock icke vore den väsentligaste. Den rent liturgiska utbildningen vore den mest angelägna.

Men huru förverkliga inledarens riktlinjer? De rymde dock andliga värden av utomordentligt slag. Här trädde åter tanken fram på ett kyrkomusikaliskt institut såsom en musikhögskolans kompletterande utbildningsanstalt.

Samtalet utmynnade i ett beslut att dels utredigera ett uttalande i väsentlig anslutning till inledarens tankar, dels att genom ett uttalande stödja 1942 års kyrkomusikerutbildningskommitté i dess strävan för lösning av kyrkomusikernas lönefråga.

Under samtalets gång framhölls KSV:s betydelse genom att alltid ha varit ett salt som renar och genom att så grundligt ha förarbetat de många problem, som nu genom de nyss antagna kyrkans böcker efter en lång reformperiod fått sin lösning.

Arsmötet beslöt bl. a. att anordna en rikskurs för inövande av koral och mässa och att härför utanordna 1,500 kr.

Kommitterade för söndagsskolans psalmvalslista meddelade, att densamma snarast skulle föreligga färdig till slutredigering.

Som adjungerade ledamöter utsågos kyrkoherde Dr. A. O. T. Hellerström och komminister Ingvar Sahlin.

Den nuvarande styrelsen, bestående av H. H. Biskopen G. Aulén, professor A. Nygren, komminister G. Grefberg, kantor Karl G. Gustafsson musikdirektörerna H. Weman och W. Ahlén omvaldes.

Stockholm i januari 1943.

G. Grefberg.

En vädjan till prenumeranter och blivande prenumeranter.

Detta nummer av Svenskt gudstjänstliv vänder sig till en vidare läsekrets. Redaktionen vädjar vördsamt till de präster, kyrkomusiker och lekmän, som få detta häfte i sina händer, att de ville genom prenumeration stödja tidskriften i dess strävan att allsidigt belysa det svenska gudstjänstlivet, dess historia och praxis.

Tidskriften utkommer med 4 32-sidiga nummer per år. Avgiften är kr. 4:50 och prenumerationen sker enklast genom insändande av närslutna postgiroblankett till C. W. K. Gleerups förlag, Lund.

Söderköping den 15 januari 1943

Arthur Adell.

Lund 1943, Skånska Centraltryckeriet